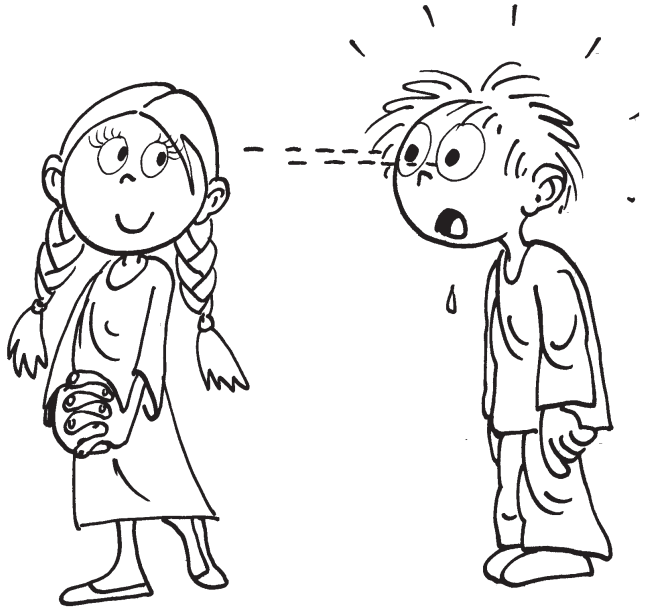

Vid, čut, sluh ...

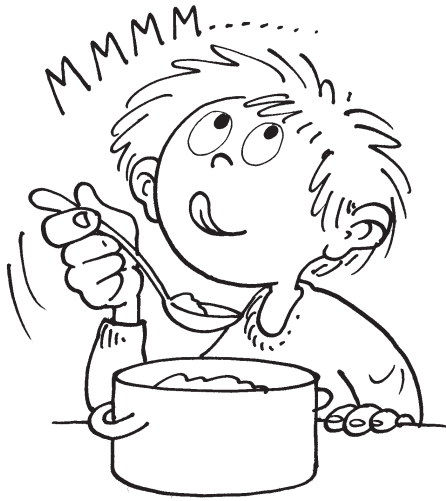

Svet okoli sebe spoznavamo z organi, ki jim pravimo čutila. To so nekakšni sprejemniki na površini telesa. Nanje neprestano delujejo različni vplivi okolja, ki jih imenujemo dražljaje. Dražljaj je lahko dotik, svetloba, zvok, razne kemične snovi v tekočem in plinastem stanju, temperatura itd. Človek ima pet čutov: vid, sluh, voh, okus in tip. Imamo tudi pet organov za sprejemanje dražljajev. Pomagajo nam, da zaznavamo, kaj se dogaja okoli nas. Njihovo delovanje vodijo in spremljajo možgani. Tako so vsa čutila povezana po živcih z možgani in se tako zavedamo, kaj se dogaja okoli nas.

Vid Za spoznavanje okolja je vid izredno pomemben čut. Čutilo za vid, to je oko, imajo vse više razvite živali, in tako tudi človek, najpopolneje razvito. Z njim ne razločujemo le svetlobe od teme, temveč tudi barvo, obliko, velikost in oddaljenost predmeta, pa tudi njegovo gibanje in premikanje. Če si v ogledalu ogledaš svoje oko, boš opazil majhno, črno piko – zenico. Skozi to malo luknjico pride v tvojo oko svetloba in obvešča možgane, kaj vidiš.

Sluh Ušesa so čutilo za sluh. Vselej, ko pride zvok v ušesa, se zatrese mala opna – bobnič.

Voh Nos je čutilo za vohanje. V nosnicah imamo milijone sprejemnikov, ki prepoznajo različne vonje.

Okus Poznamo štiri glavne okuse: slano, sladko, kislo in grenko. Okus prepoznamo z brbončicami na jeziku. Okuse prepoznava štiri različni predeli jezika – vsak del samo en okus. Drugi okusi, po katerih razločujemo razne jedi, so le mešanica več glavnih okusov. Za sladko so občutljivi predvsem okušalni popki na konici jezika, za grenko na korenu jezika, za kislo in slano pa na robovih jezika.

Tip Z dotikom ugotovimo, če je nekaj hladno, toplo, mlačno, ledeno, nežno, gladko, trdo ali mehko, mokro ali suho. O tistem, kar otipamo, nas obvešča površina kože.

Kako in zakaj se jokamo?

Solze so slana, prozorna tekočina, ki je potrebna, da oči ostanejo vlažne. Tudi kadar ne jokaš, tvoje oči izločajo solze. Če si žalosten ali če te kaj boli, oči izločajo veliko več te tekočine.

